

***Realizacja wybranych zadań
w obszarze polityki społecznej
w województwie lubuskim
– wnioski z nadzoru,
problemy, wyzwania.***

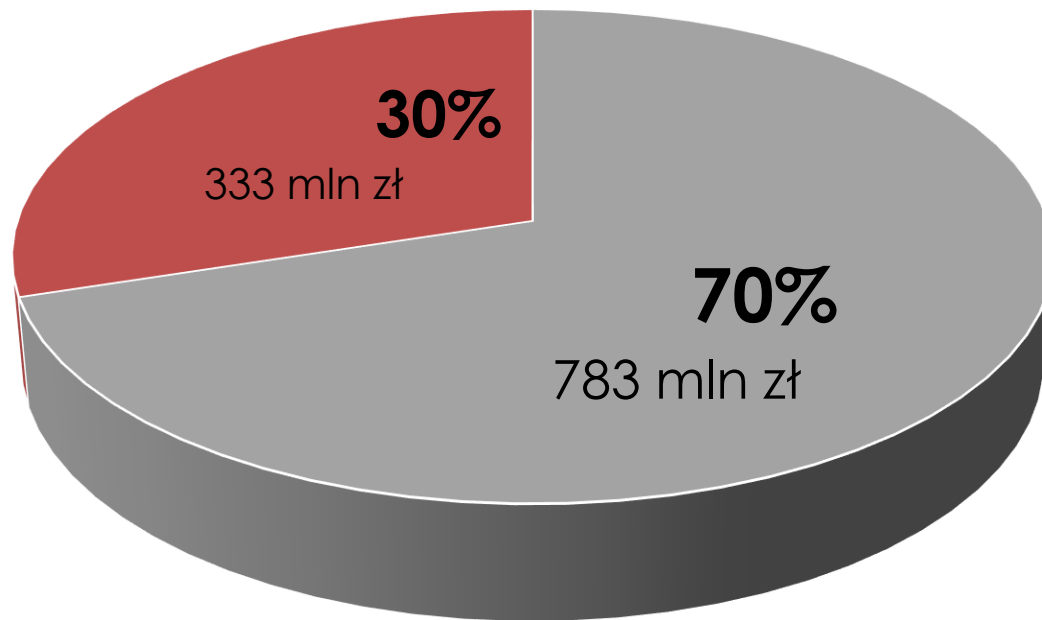
Województwo lubuskie

- Liczba ludności – **999.205** (stan na 31.12.2021 r.)
w tym: liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – 45 626* (**4,57%**)
- Domy Pomocy Społecznej – 23
- Środowiskowe Domy Samopomocy - 34
- Placówki dla osób bezdomnych – 24
(9 schronisk dla osób bezdomnych, 8 noclegowni, 7 ogrzewalni)

* Liczba osób objętych środowiskową pomocą społeczną - MRiPS 03 stan na 31.12.2021 r.

Budżet polityki społecznej – I półrocze 2022 r.

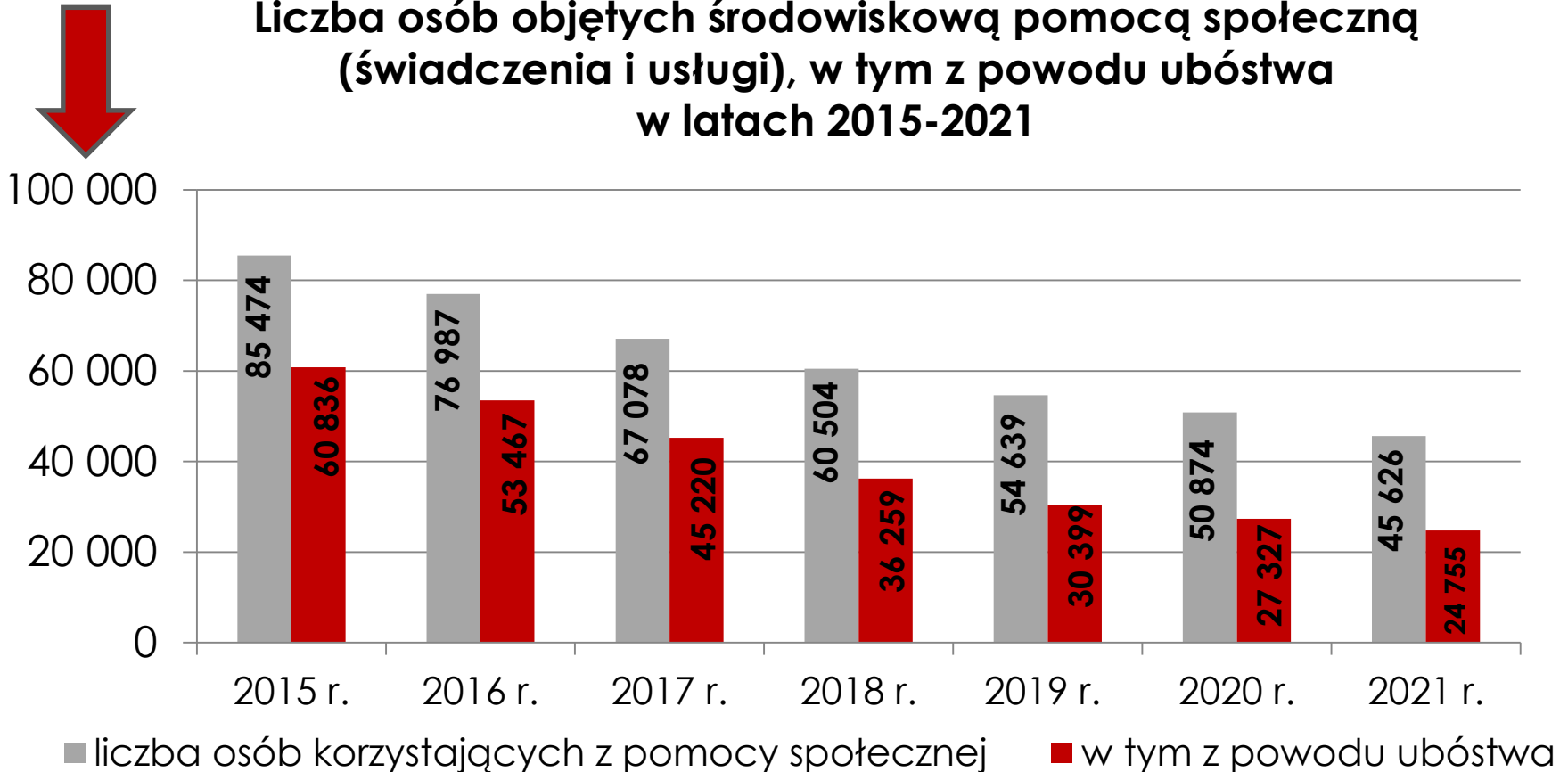

I półrocze 2022 r.
Budżet Wojewody
– 1 mld 116 mln zł

■ Polityka społeczna   ■ Pozostałe zadania

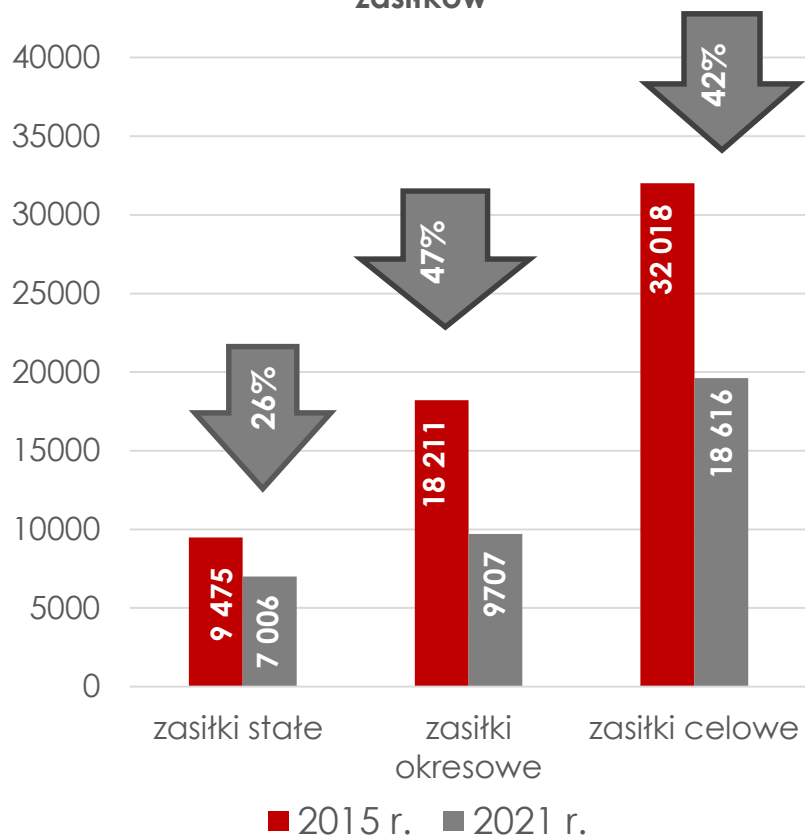
Liczba osób objętych środowiskową pomocą społeczną
(świadczenia i usługi), w tym z powodu ubóstwa
w latach 2015-2021

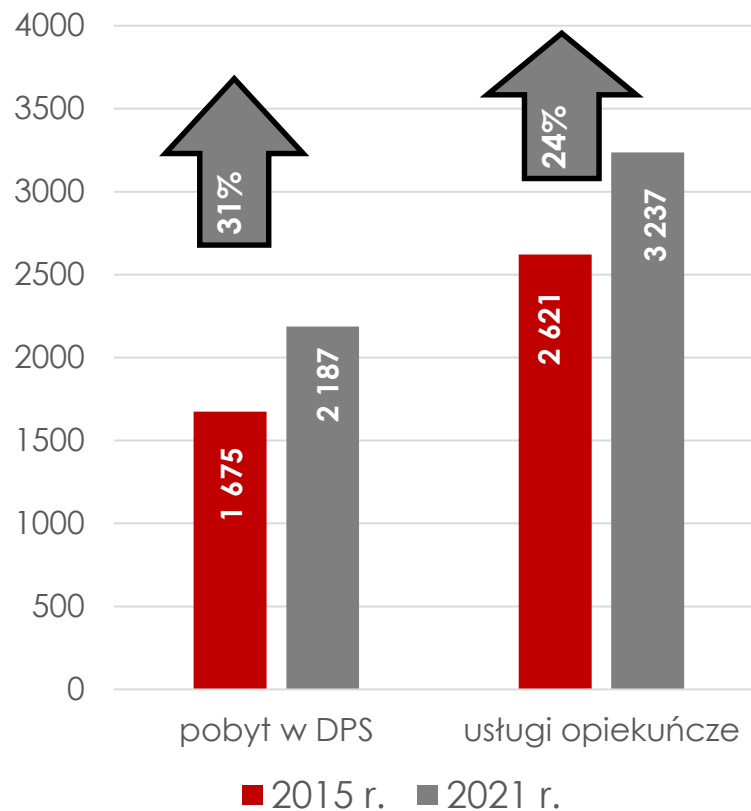
W latach 2015-2021 **liczba osób** korzystających z pomocy społecznej **spadła o 46,62%**, z powodu **ubóstwa spadek** liczby osób wyniósł **59,31%**.

Wybrane świadczenia z pomocy społecznej 2015-2021

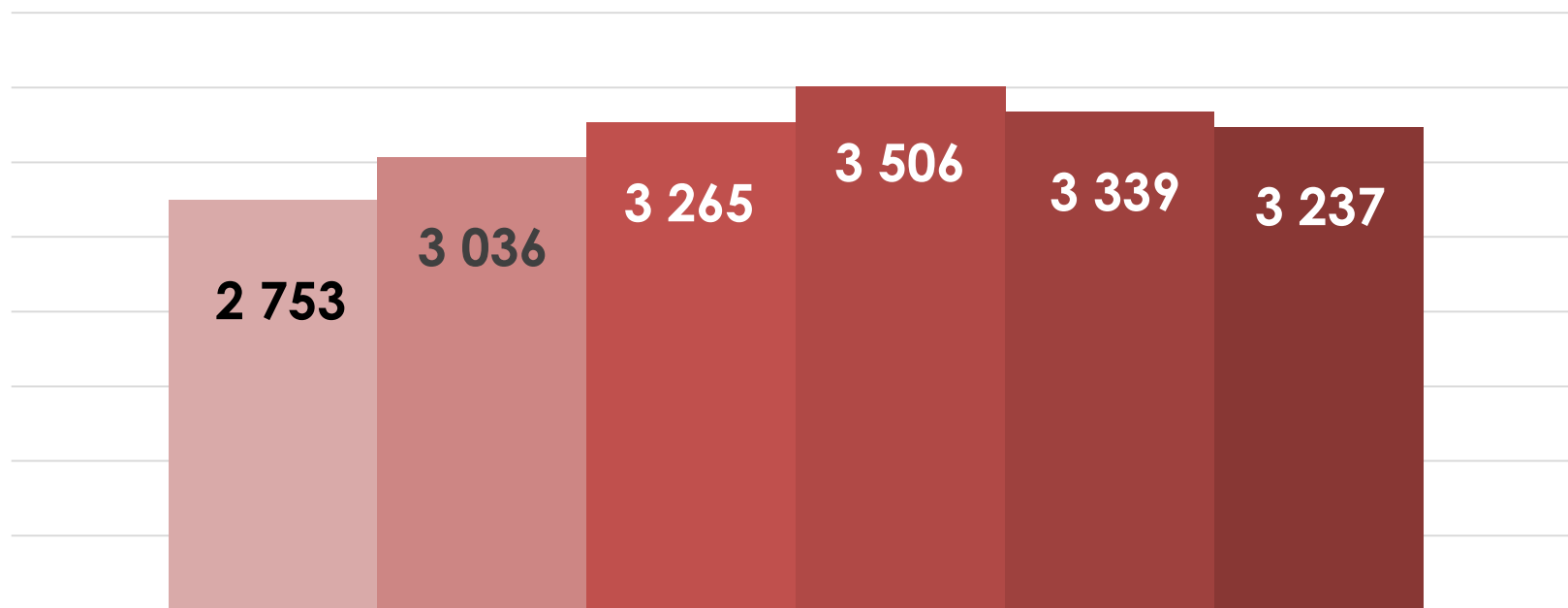
Spadek liczby osób korzystających z zasiłków

Wzrost liczby osób starszych i niesamodzielnych

Wsparcie w ramach systemu pomocy społecznej usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (zadanie własne)

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

■ rok 2016 ■ rok 2017 ■ rok 2018 ■ rok 2019 ■ rok 2020 ■ rok 2021

PROGRAM SENIOR +

Od roku 2015 lubuskie samorządy mogą aplikować o środki w ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 (wcześniej Program „Senior-WIGOR”, Program Wieloletni „Senior +” na lata 2015-2020)

GŁÓWNE CELE:

- zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym
- rozbudowa infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym (Dzienne Domy „Senior +” oraz Kluby „Senior +”)
- zwiększenie liczby miejsc w placówkach

Lata

2015-2021

46 placówek

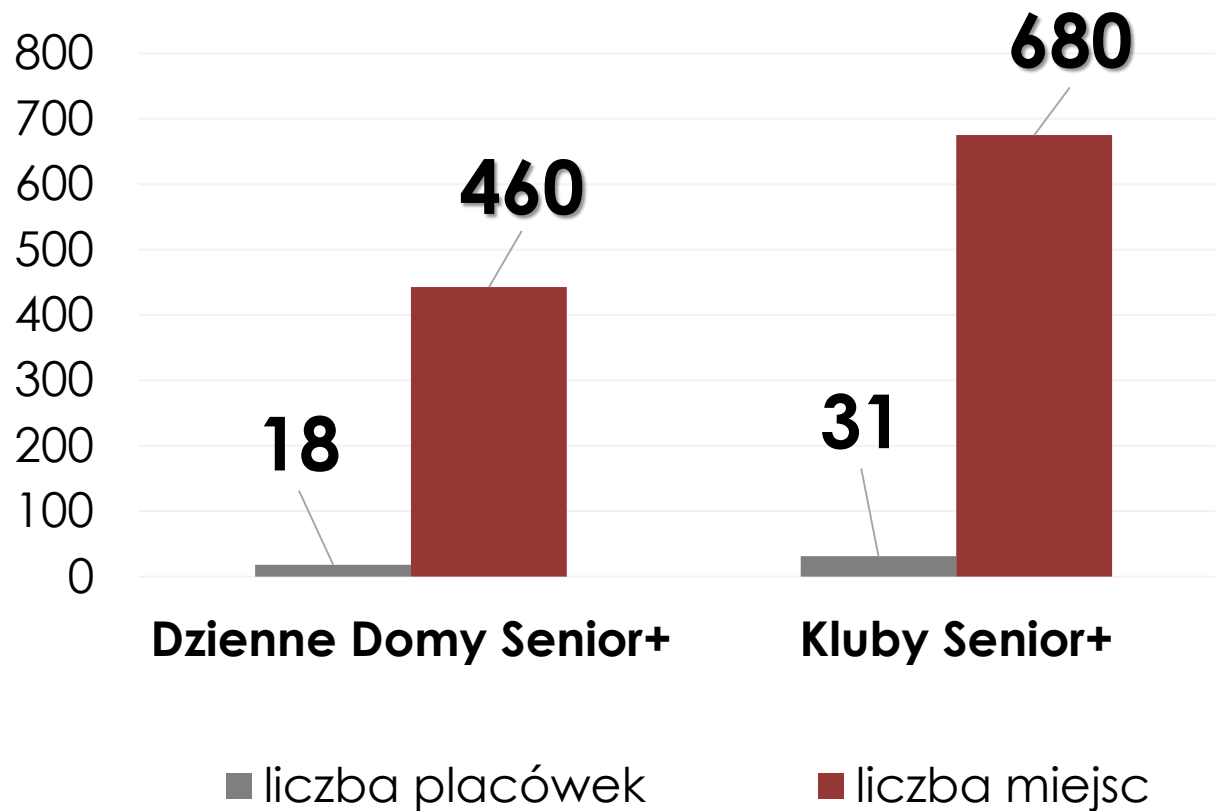
(17 Domów,
29 Klubów)

1.061 miejsc

(421 – Domy;
640 – Kluby)

W latach 2017-2021 **Wojewoda Lubuski pozyskał z budżetu państwa 12,2 mln zł** na utworzenie i dofinansowanie funkcjonowania placówek Senior+

Liczba placówek i miejsc „Senior+”
(planowy stan na 31 grudnia 2022 r.)

Korpus Wsparcia Seniorów 2022

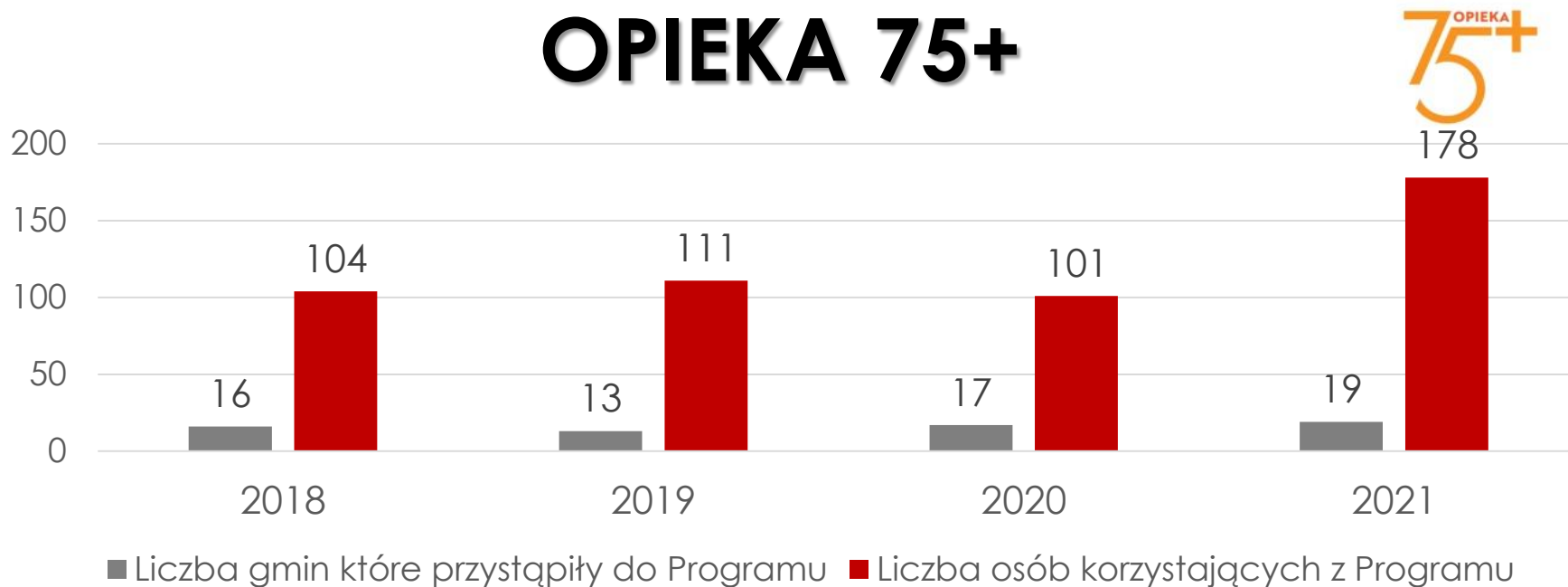
Celem programu jest zapewnienie usług wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej

Moduł I – w którego realizację należy zaangażować wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia.

Moduł II – mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

W 2022 roku województwo lubuskie otrzymało środki na ten program w kwocie **2.062.431,00 zł.**

OPIEKA 75+

Środki wykorzystane na ten cel:

- 2018 rok – 160 tys. zł
- 2019 rok – 242 tys. zł
- 2020 rok – 288 tys. zł
- 2021 rok – 398 tys. zł
- 2022 rok (potrzeby po aktualizacji) – 533 tys. zł

Osoby niesamodzielne, zależne

rodzinny dom pomocy

(art. 52 uops)

- forma usług opiekuńczych i bytowych;
- świadczona - całodobowo – dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu osób;
- prowadzony przez osobę fizyczną lub organizację pożytku publicznego na podstawie **umowy zawartej** z gminą właściwą ze względu na miejsce położenia rodzinnego domu pomocy;
- **decyzję kierującą** wydaje dyrektor/kierownik ośrodka pomocy społecznej;
- przy ustalaniu opłaty z tytułu pobytu stosuje się art. 61 uops
- **kierownik ośrodka** - w imieniu i z upoważnienia wójta, burmistrza prezydenta miasta - przeprowadza **kontrolę co najmniej raz na pół roku**.

dom pomocy społecznej

(art. 57 uops)

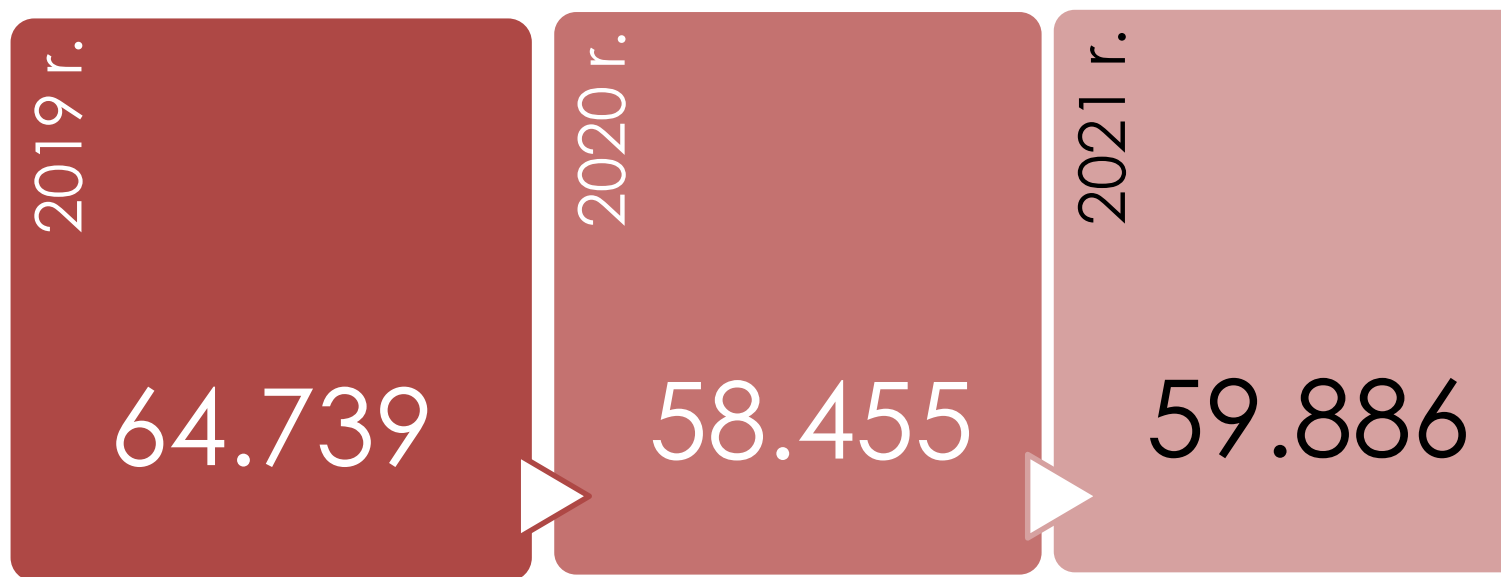
- jednostka organizacyjna pomocy społecznej;
- świadczy całodobowe usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne;
- **decyzję o skierowaniu oraz decyzję ustalającą opłatę** mieszkańca wydaje dyrektor/kierownik ośrodka pomocy społecznej;
- **decyzję o umieszczeniu** w domu pomocy społecznej wydaje starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej.

placówka zapewniająca całodobową opiekę

(art. 68 uops)

- prowadzona w ramach działalności gospodarczej lub statutowej;
- prowadzona na podstawie zezwolenia wojewody,
- pobyt regulowany **umową cywilno-prawną**
- miesięczne koszty utrzymania ustala prowadzący placówkę;
- **gmina nie kieruje i nie partycypuje w kosztach** utrzymania mieszkańca.

Liczba osób leczonych psychiatrycznie w woj. lubuskim

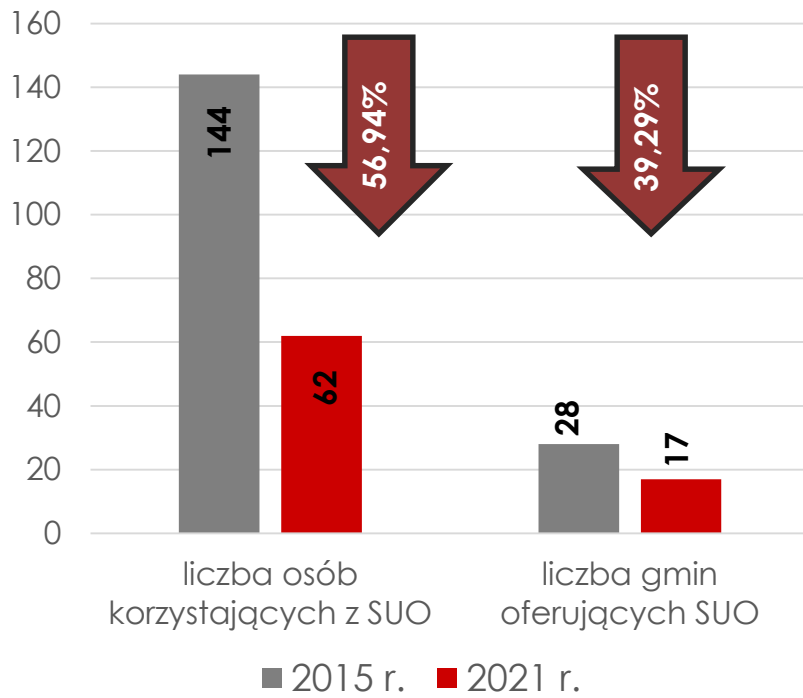
Na podstawie danych Narodowego Funduszu Zdrowia, na lata 2019 - 2021

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone)

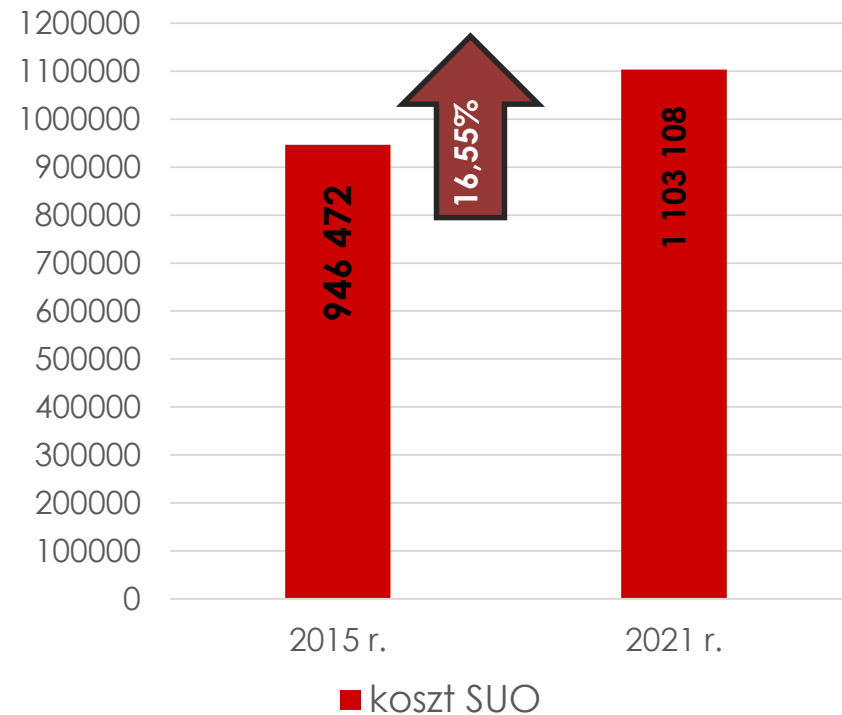
- Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej** – należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę. Wojewoda zapewnia środki na wykonywanie zadania, ustala sposób i nadzoruje ich realizację.
- Świadczenie ww. usług jest realizowane w oparciu o **Zarządzenie Wojewody Lubuskiego z dnia 18 stycznia 2021 r.** w sprawie ustalenia sposobu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie lubuskim.
- Zgodnie z **rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r.** w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych – świadczenia w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi mogą być przyznane – w wyjątkowych przypadkach – **gdy nie ma możliwości ich uzyskania w ramach systemu zdrowia, oświaty.**

Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze liczba gmin i świadczeniobiorców

Koszt specjalistycznych usług opiekuńczych

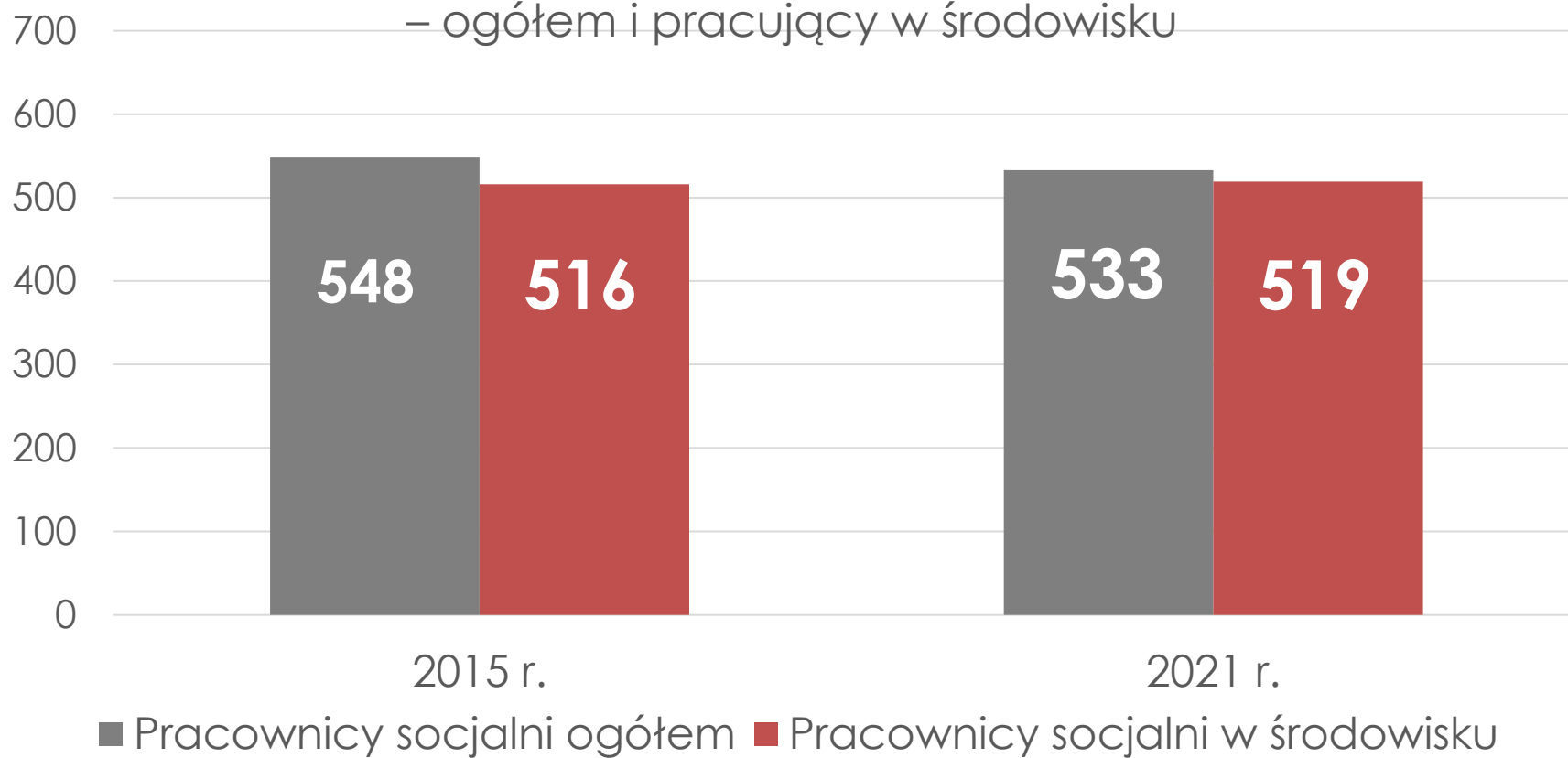
REJESTR WOJEWODY LUBUSKIEGO MIEJSC UDZIELANIA TYMCZASOWEGO SCHRONIENIA

- placówki, w których lubuskie gminy zapewniają schronienie potrzebującym mieszkańcom, czyli:
  - schroniska dla osób bezdomnych,
  - schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi,
  - noclegownie
  - ogrzewalnie
- dane powinny być **aktualizowane niezwłocznie po zawarciu lub wygaśnięciu umowy** gminy z placówką;
- gmina powinna **weryfikować standard jednostki**, do której kieruje mieszkańca;
- **termin uzyskania minimalnych standardów** obiektów i usług mija **31 grudnia 2022 r.***;
- w **schronisku dla osób bezdomnych, noclegowni i ogrzewalni** mogą przebywać **osoby zdolne do samoobsługi**, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

*Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni

Pracownicy socjalni w OPS

Pracownicy socjalni zatrudnieni w OPS
– ogółem i pracujący w środowisku

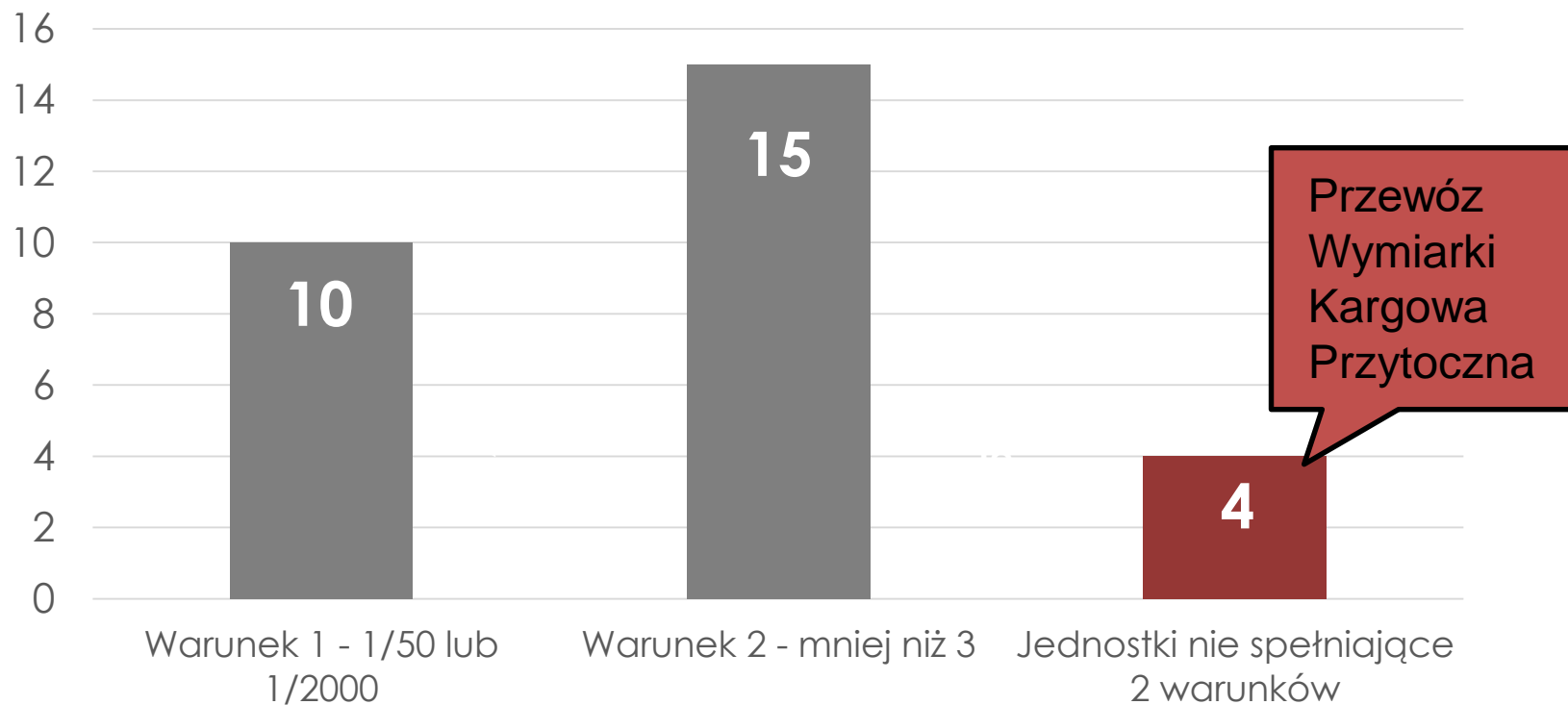
Wskaźnik zatrudnienia - OPS

OPS musi spełniać dwa poniższe warunki:

- Ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka centrum usług społecznych, **zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy** w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2.000 mieszkańców **lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną** w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących;
- Ośrodek pomocy społecznej – centrum usług społecznych, **zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.**

Na koniec 2021r. w województwie lubuskim było **21 OPS/CUS**, które nie spełniają wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych. W jednym z Ośrodków – na pracownika socjalnego przypada **6.683** mieszkańców (Słubice); **143** środowiska (Przytoczna).

Wskaźnik zatrudnienia w OPS-ach – stan na 31.12.2021 r.

Kontrole w OPS z zakresu realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej:

Najczęstsze zastrzeżenia:

- Brak wskaźnika zatrudnienia ;
- nierzetelnie sporządzane rodzinne wywiady środowiskowe pod kątem pracy socjalnej, planów pomocy rodzinie;
- brak organizacji i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (brak pełnej diagnozy osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku);
- Brak umów gwarantujących udzielenie schronienia we wszystkich formach (ogrzewalnia, noclegownia, schronisko, schronisko z usługami opiekuńczymi) dla kobiet i mężczyzn;
- nienależyte stosowanie narzędzi pracy socjalnej w przypadku osób bezdomnych lub brak takiej pracy;
- brak dodatkowego wsparcia osób pobierających zasiłki stałe np. w formie usług opiekuńczych;
- brak wsparcia osób kierowanych do dps w okresie oczekiwania na umieszczenie w placówce;
- pomoc udzielana osobom zależnym nie jest adekwatna do ich potrzeb (niedostateczna liczba godzin usług opiekuńczych, nie realizowanie usług opiekuńczych w dni wolne od pracy – w przypadku potrzeby);

Programy realizowane w ramach Funduszu Solidarnościowego

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

- 2021 r. – 28 gmin, 3 powiaty – kwota wykorzystana 5,65 mln zł (85% przekazanych środków)
- 2022 r. – 46 gmin, 6 powiatów – kwota zatwierdzona – 22,46 mln zł

Opieka wytchnieniowa

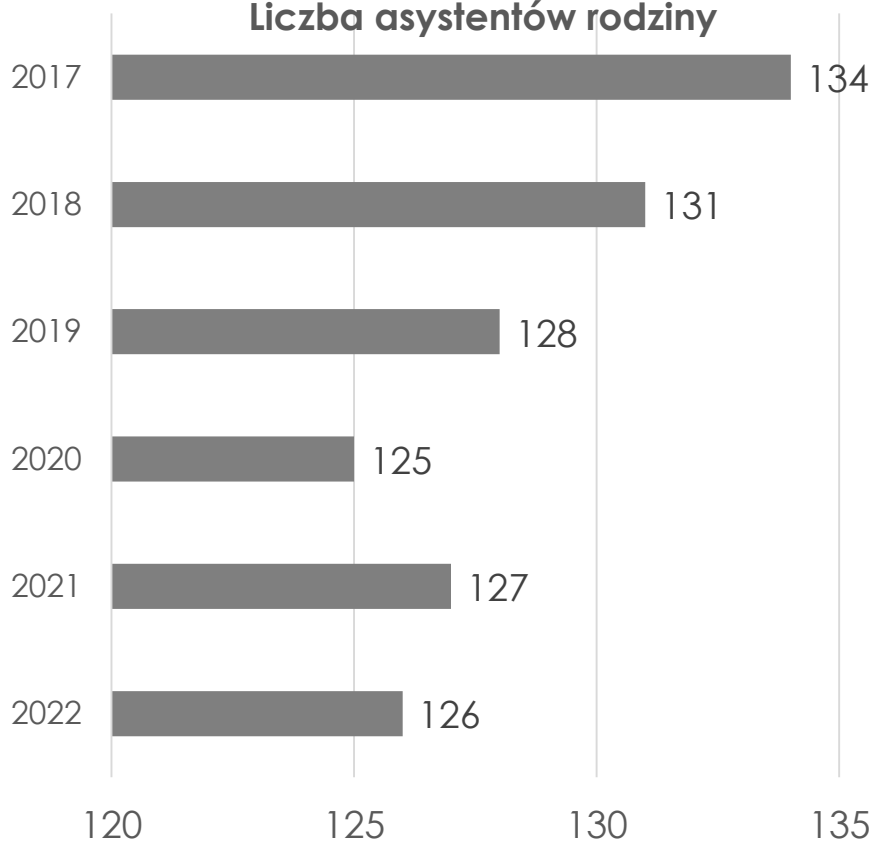
- 2021 r. – 23 gminy, 3 powiaty – kwota wykorzystana 2,03 mln zł (69% przekazanych środków)
- 2022 r. – 33 gminy, 1 powiat – kwota zatwierdzona – 12,1 mln zł

Centra opiekuńczo-mieszkalne

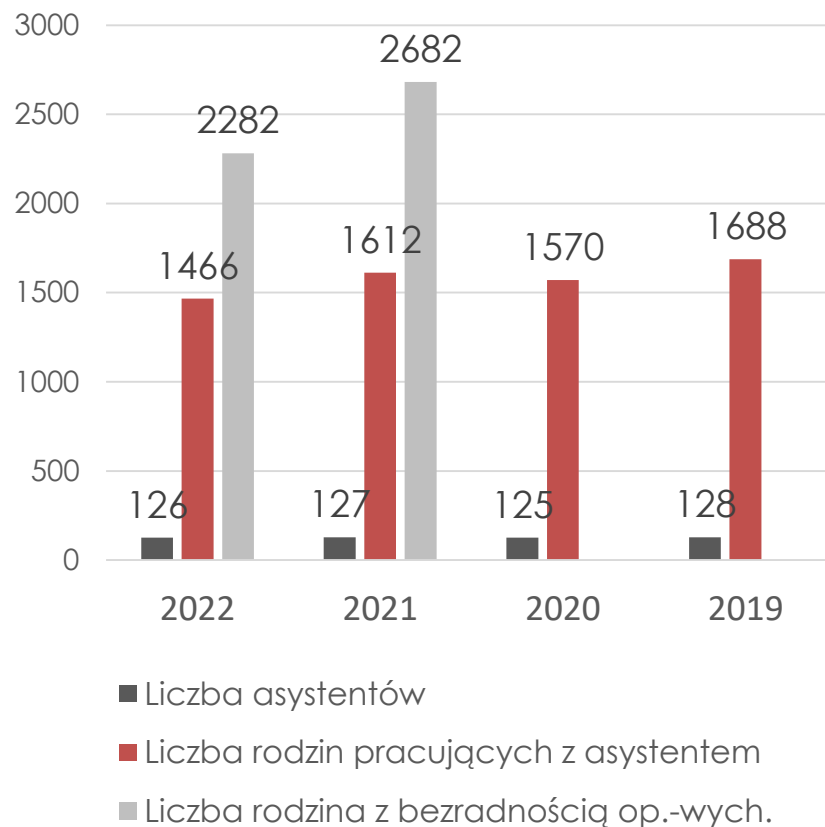
- 2021 r. – zatwierdzona budowa obiektu centrum w m. Raclaw (gm. Bogdaniec) – kwota dofinansowania - 3,04 mln zł
- 2022 r. – gmina Santok złożyła wniosek w ramach programu. Wojewoda zaopiniował wniosek i przekazał do MRiPS, obecnie trwa weryfikacja wniosku przez zespół powołany w MRiPS

Wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi

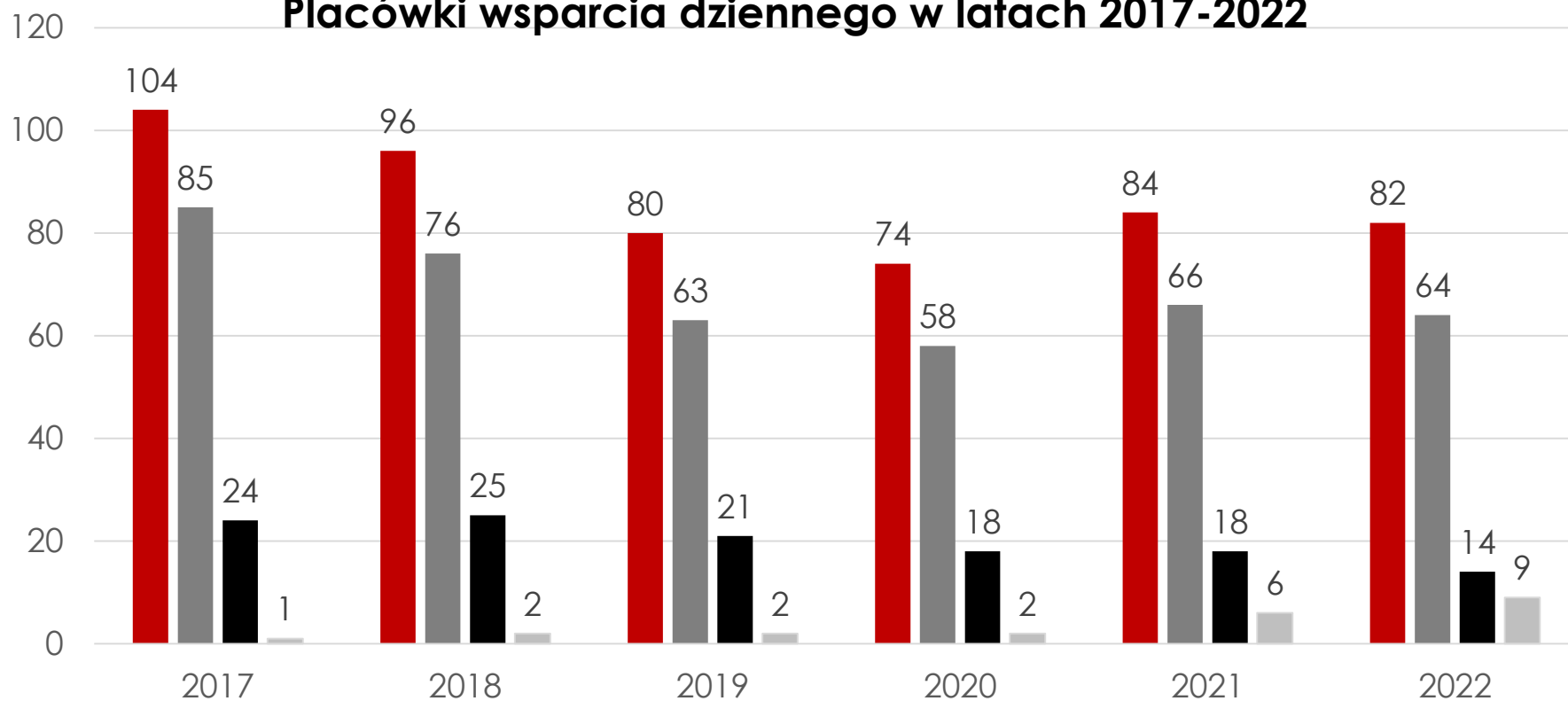
Liczba asystentów rodziny

Realizacja zadania

Placówki wsparcia dziennego w latach 2017-2022

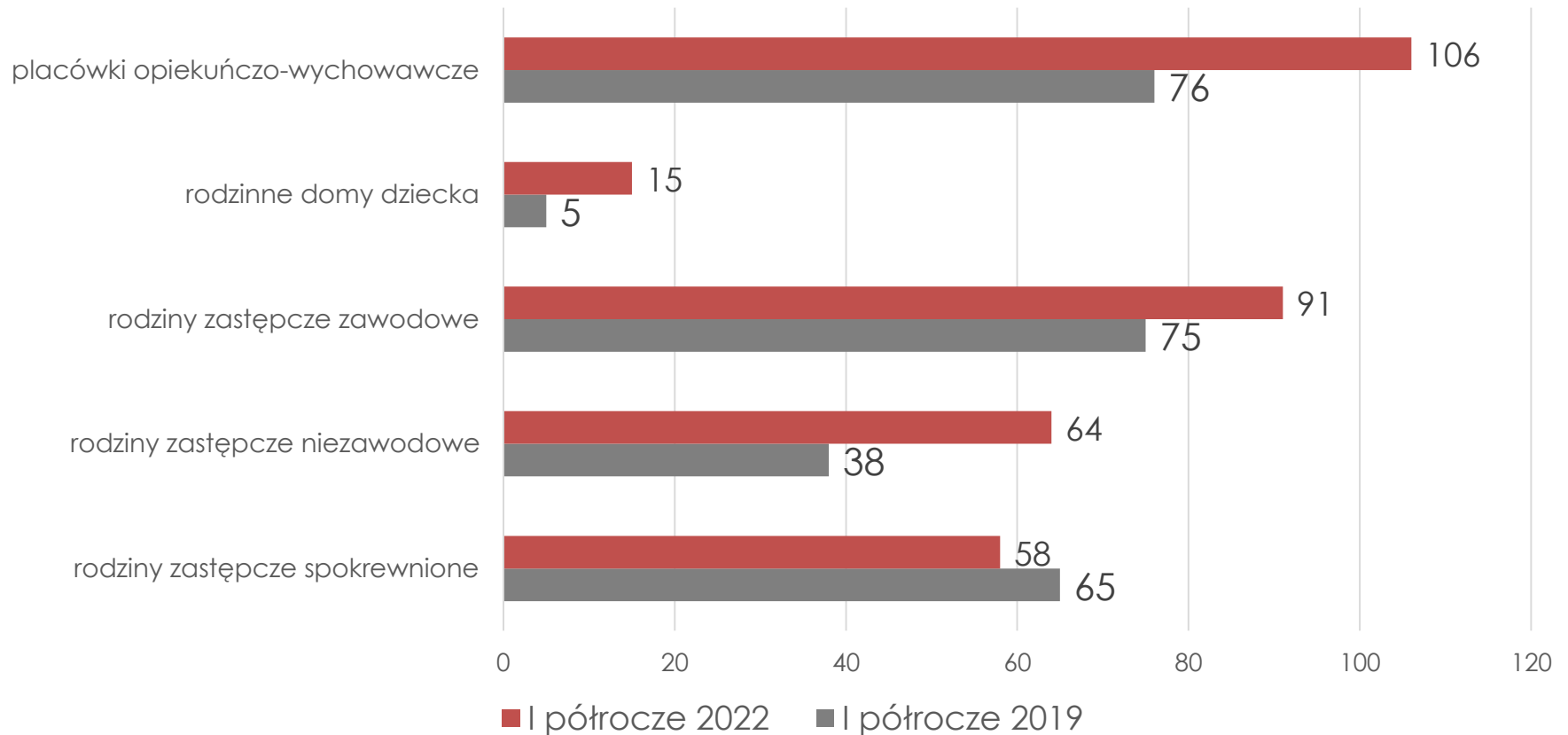

■ 1. Liczba placówek wsparcia dziennego ogółem, w tym: ■ 1.1. opiekuńcze ■ 1.2. specjalistyczne ■ 1.3. praca podwórkowa

- w 2017 r. placówki zapewniały 2.256 miejsc dla dzieci, w 2022 r. jest to 1.748 miejsc;

- według stanu na 30 czerwca 2022 r. 52 gminy nie wykazały w sprawozdaniu placówek wsparcia dziennego.

Umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej przed pandemią COVID-19 i obecnie

Kontrole w OPS z zakresu wspierania rodziny – wnioski:

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- sporządzanie dokumentacji dotyczącej funkcjonowania rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w zakresie diagnozowania, planowania i oceniania;
- dokumentowanie współpracy asystenta rodziny z jednostkami (najczęściej PCPR-ami) na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej;
- uwzględnianie w gminnych programach wspierania rodziny i sprawozdaniach z realizacji, wszystkich zadań dot. wspierania rodziny oraz potrzeb;

- brak placówek wsparcia dziennego lub zapewnienia w nich miejsc dla dzieci;
- brak dokumentowania monitoringu lub udzielonego wsparcia dla rodzin objętych asystenturą;
- brak działań w kierunku pozyskania rodzin wspierających;

- brak dokumentowania udzielanego wsparcia rodzinom, w ramach ustawy „Za życiem”;
- brak szkoleń asystentów rodziny;
- brak kwalifikacji asystenta rodziny;
- przekroczenie limitu rodzin współpracujących z asystentem rodziny.

W latach 2017 – 2022 przeprowadzono

34 kontrole w 28 jednostkach, z czego:

- **27** problemowych,
  - **6** sprawdzających,
  - **1** doraźną.
- w IV kwartale 2022 r. zaplanowano
4 kontrole (3 problemowe, 1 sprawdzającą)

Zdarzenia noszące znamiona klęski żywiołowej

Formy pomocy/wsparcia osób, rodzin poszkodowanych

do
6.000 zł

- pomoc doraźna
- straty w budynkach mieszkalnych
- **w podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych**
- **poniesione straty poniżej 5% - na wykonanie drobnych prac remontowych**

do
200.000 zł

- **remont, odbudowa budynku mieszkalnego**
- wysokość zasiłku zależy od oszacowanego procentu zniszczeń, uszkodzeń

do
100.000 zł

- **remont, odbudowa budynku gospodarczego**
- wysokość zasiłku zależy od oszacowanego procentu zniszczeń, uszkodzeń

WAŻNE !!!

budynek gospodarczy – służący zaspokajaniu niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności budynek inwentarski - jeżeli służył pozyskiwaniu żywności na własne potrzeby!

pomoc – zgodnie z uops – przysługuje, gdy rodzina znalazła się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, której nie może zaspokoić potrzeb bytowych w oparciu o posiadane środki własne.

pomoc przyznawana jest do wysokości poniesionych strat.

Zdarzenia noszące znamiona klęsk żywiolowych – uruchomienie środków na zasiłki celowe

zgłoszenie/ weryfikacja

(rodzinny wywiad
środowiskowy/
komisja ds.
szacowania strat)

wniosek

Burmistrz/ Wójt/
Prezydent

zbiorcza lista

zasiłków – opis
rzeczywistych
szkód, ich rodzaj,
rozmiar

WOJEWODA

weryfikacja
wniosku –
kwalifikowalność
wydatków

Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy

Pomoc przyznawana jest obywatelowi Ukrainy, który przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy) w okresie **od dnia 24 lutego 2022 r. i deklaruje zamiar pozostania** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jego pobyt uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r. (art. 2 ust. 1)

Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny, na podstawie wniosku złożonego w dowolnym organie wykonawczym gminy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nadaje się numer PESEL

Wsparcie kierowane do obywateli Ukrainy

POMOC HUMANITARNA

RYNEK PRACY

ZABEZPIECZENIE
SPOŁECZNE

POMOC
SPOŁECZNA

Zadania finansowane z Funduszu Pomocy koordynowane przez Wydział Polityki Społecznej

Jednorazowe świadczenie 300 zł
(36.561 osób / 11,8 mln zł)

Bezpłatna pomoc psychologiczna
22 GMINY
(1.016 osób / 239 tys. zł)

Wsparcie dla obywateli Ukrainy

Posiłek dla dzieci i młodzieży
78 GMIN
(5.592 dzieci / ponad 1,5 mln zł)

Świadczenia rodzinne
(ponad 6 tys. świadczeń / 2,7 mln zł)

Opiekun tymczasowy – art. 25 specustawy

- Kluczowa instytucja w przypadku dzieci ukraińskich bez opieki rodziców/opiekunów prawnych.
- **Opiekun tymczasowy**, o ile przy jego ustanowieniu nie określono inaczej zakresu jego praw i obowiązków, **jest upoważniony do reprezentowania małoletniego oraz sprawowania pieczy nad jego osobą i majątkiem.**
- Opiekuna tymczasowego ustanawia sąd opiekuńczy.
- **Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna sprawuje OPS/CUS albo inna jednostka** wskazana przez wójta/burmistrza/prezydenta właściwe ze względu na miejsce pobytu małoletniego.
- PCPR zapewnia wsparcie przy sprawowaniu nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna **w sytuacji gdy małoletni przed przybyciem na terytorium RP był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy.**

W woj. lubuskim ustanowiono **658 opiekunów** tymczasowych, pod opieką mają **781 dzieci** – stan na 19 września 2022 r.

Zatrudnienie obywateli Ukrainy

**Powiatowe Urzędy Pracy województwa lubuskiego w roku 2022
(stan na 21.09.2022 r.):**

- przyjęły - zgodnie ze specustawą - **powiadomienia zatrudnienia 13.737** obywateli Ukrainy;
- przyjęły **26.667** oświadczeń o powierzeniu pracy dla obywateli Ukrainy (w bieżącym roku);
- wydały **429** zezwoleń na pracę sezonową dla obywateli Ukrainy;

Lubuski Urząd Wojewódzki wydał **4.404** zezwoleń na pracę dla obywateli Ukrainy.

POMOC OBYWATELOM UKRAINY W ZAKRESIE RYNKU PRACY

Podstawa prawna - art. 24a ust. 1 i 4 specustawy

- obywatel Ukrainy może zostać skierowany do uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez centra i kluby integracji społecznej na zasadach określonych w ustawie o zatrudnieniu socjalnym
- na terenie woj. lubuskiego w centrach integracji społecznej **97** uczestników zajęć to obywatele Ukrainy (dane na dzień 16 września 2022 r.)

**Koordinacja systemów
zabezpieczenia społecznego
w obszarze świadczeń
rodzinnych i wychowawczych**

Od 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Lubuski przejął od Marszałka Województwa zadania – koordynację systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i wychowawczych

przejęto
8.865
niezałatwionych
wniosków

5.374 – koordynacja świadczeń wychowawczych

1.604 – koordynacja świadczeń rodzinnych

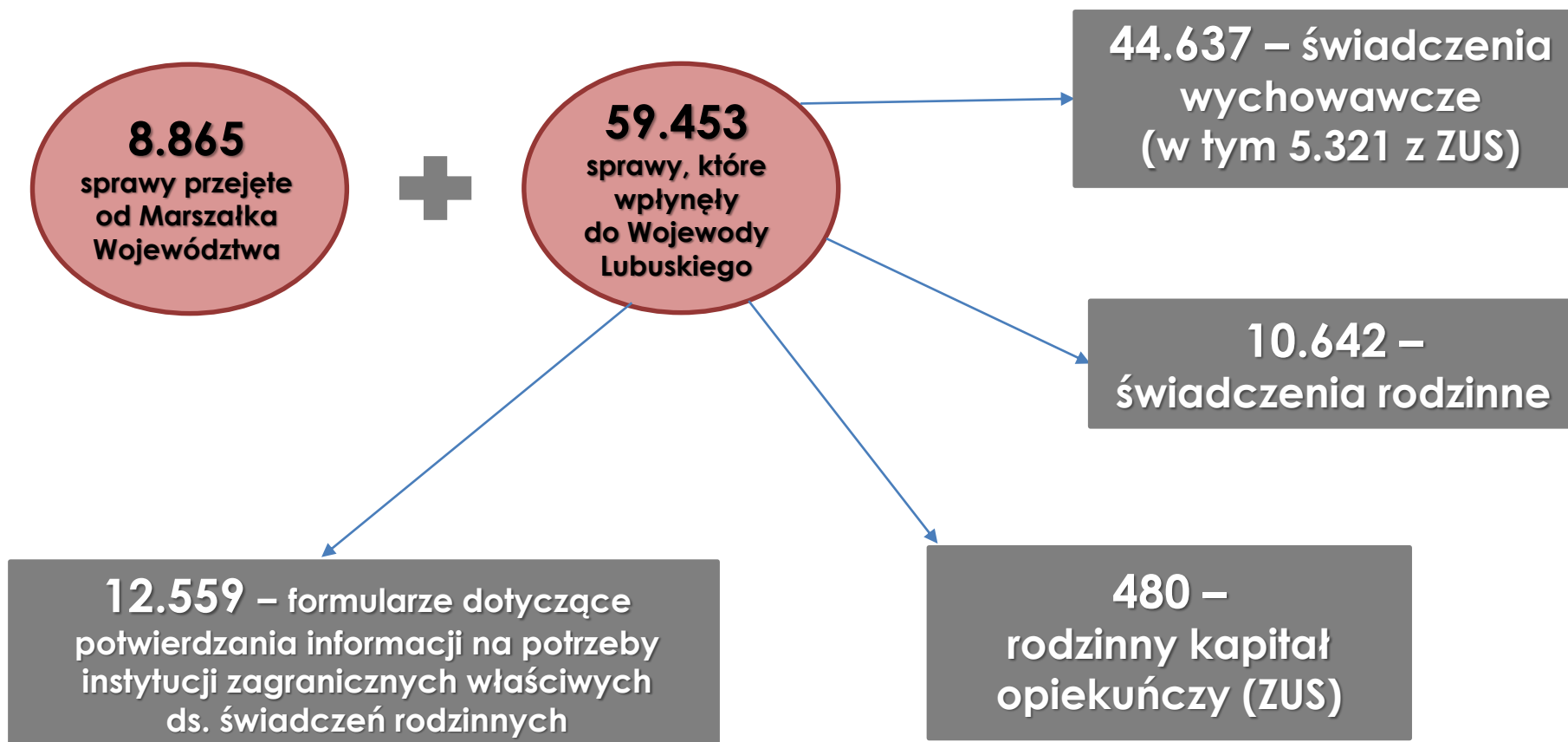
1.671 – sprawy dotyczące potwierdzania informacji na potrzeby instytucji zagranicznych właściwych ds. świadczeń rodzinnych

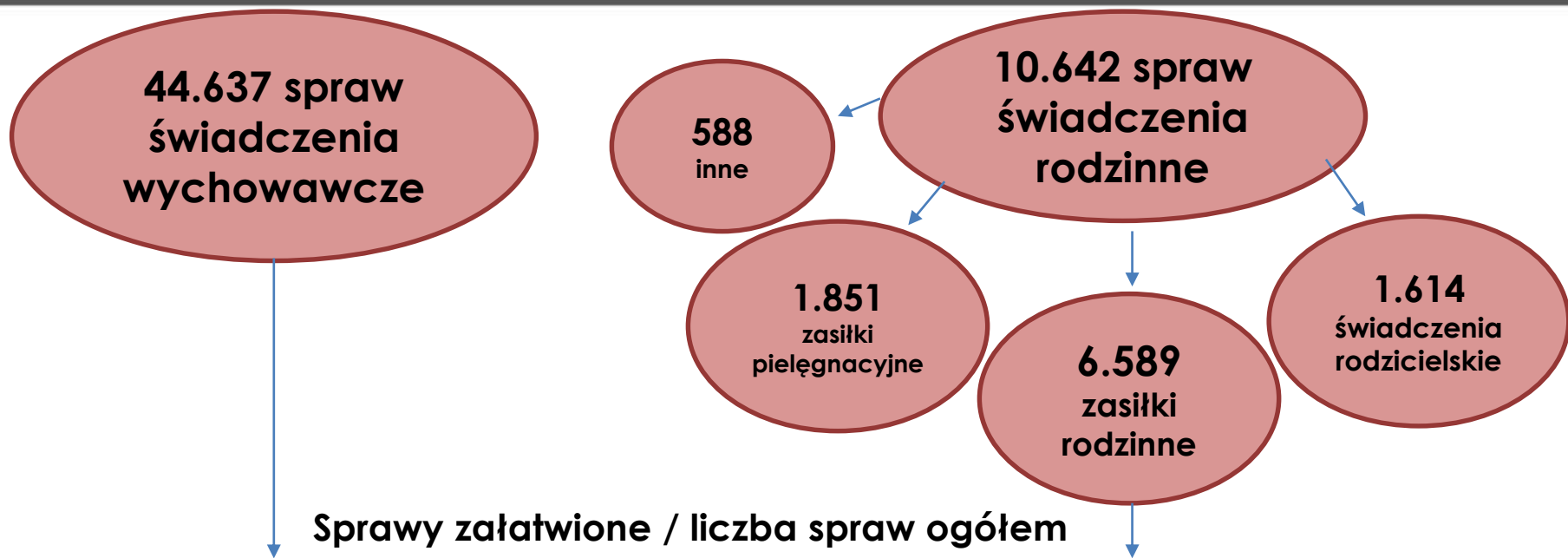

216 – sprawy z zakresu postępowania o nienależnie pobrane świadczenia

Spośród przyjętych spraw **6.723 to sprawy newszczęte**, co stanowiło **prawie 76% spraw** (przy średniej krajowej 57%), z czego **4.589 newszczętych spraw, tj. 85,42% dotyczyło świadczeń wychowawczych.**

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 25 września 2022 r. do Wojewody Lubuskiego wpłynęło 59.453 spraw, co daje łącznie **68.318** spraw.

1.275 / 4.928 (ZUS)	2022/2023	8 / 47
10.880 / 11.177 (ZUS + gminy)	2021/2022	428 / 568
14.101 / 14.268	2020/2021	801 / 869
	2019/2020	1.056 / 1.090
5.790 / 5.840	2018/2019	1.451 / 1.479
5.277 / 5.312	2017/2018	1.506 / 1.522
3.061 / 3.098	2016/2017	476 / 489
	starsze niż 2016/2017	509 / 525

Świadczenia nienależnie pobrane

4.138
wszczętych
postępowań
dot. nienależnie
pobranego świadczeń
od 2018 r.

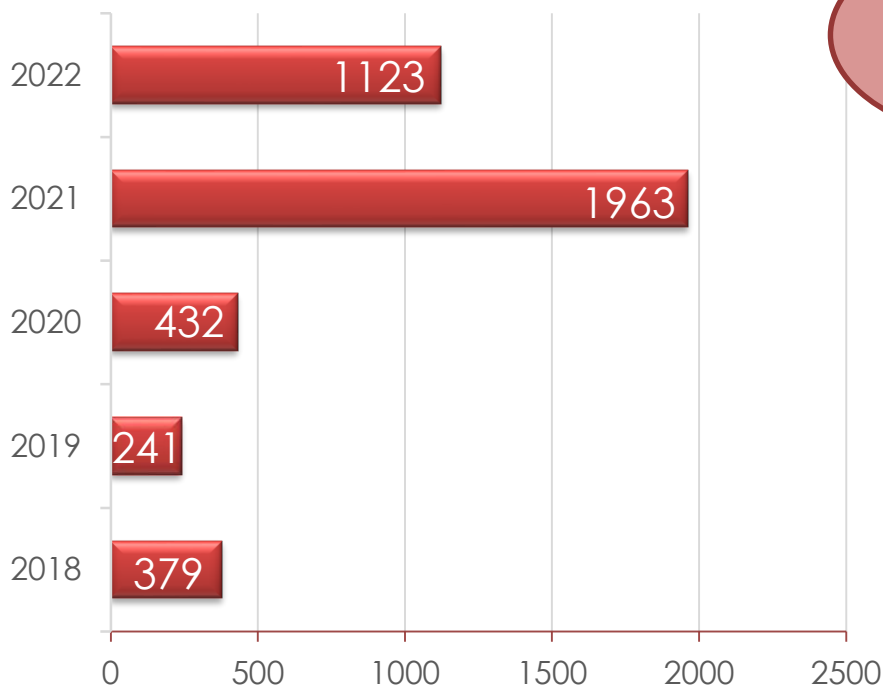
1.630
dotyczy
świadczeń
rodzinnych

2.508
dotyczy
świadczeń
wychowawczych

Świadczenia nienależnie pobrane

Liczba wszczętych spraw

4.138
spraw

(53,2%)

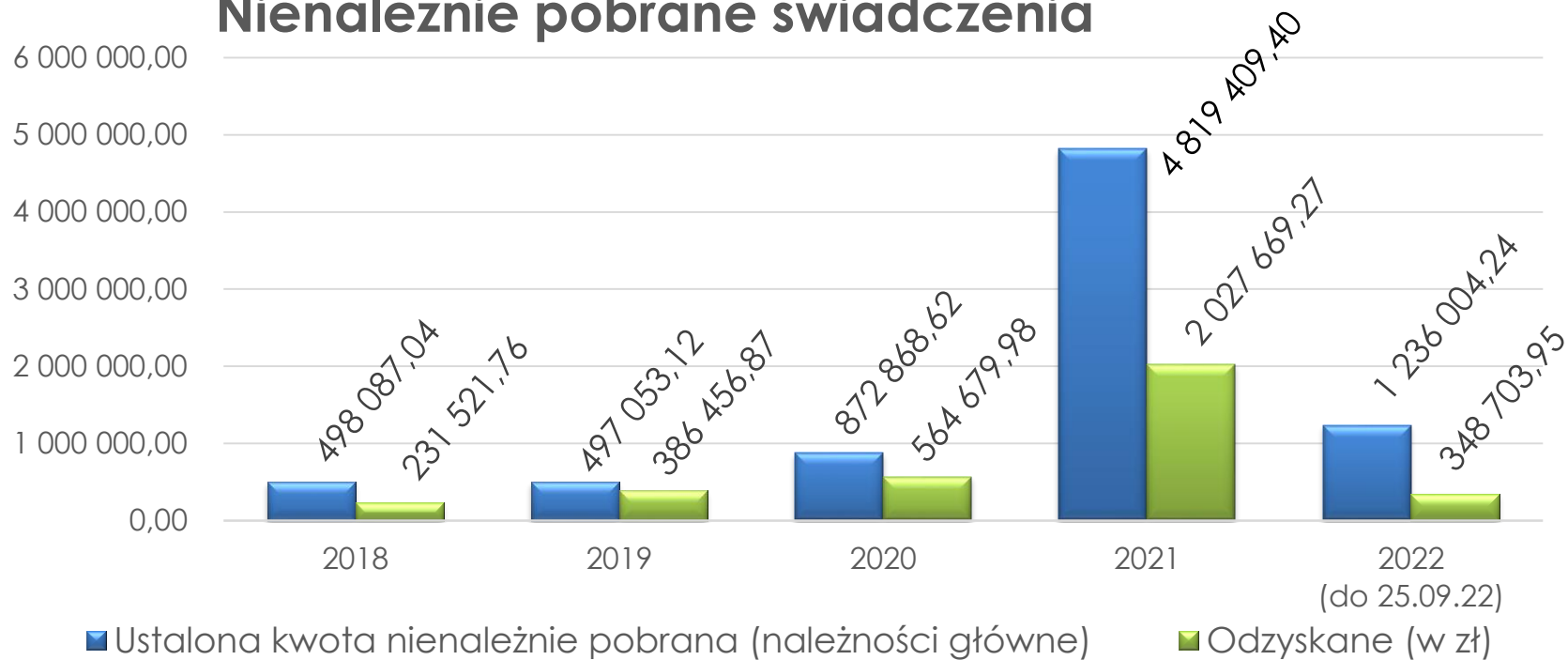
2.200
zakończone

1.938
w toku

1.400
postępowań

Szacuje się, że na 25.09.2022 do wszczęcia ws. nienależnie pobranych świadczeń pozostało jeszcze około:

Nienależnie pobrane świadczenia

Od 2018 r. Wojewoda Lubuski ustalił świadczenia nienależnie pobrane na kwotę **7.923.422,42** złotych (należności głównych). Z tego spłacone należności wynoszą **3.559.031,83** złotych, co stanowi **45%**. Do spłaty pozostało **4.364.390,59** złotych.

Przejęcie wniosków ŚW przez ZUS

- Od 2022 r. realizację świadczenia wychowawczego przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.
- W ramach unijnej koordynacji świadczeń, **gminy zobligowane są do wypłaty** świadczenia wychowawczego przysługującego do końca okresu świadczeniowego 2021/2022 (do maja 2022 r.).
- W okresie 2022/2023 wojewoda ustala w jakim okresie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, określa państwo mające pierwszeństwo do wypłaty świadczeń na dzieci oraz wymienia informacje pomiędzy instytucji zagranicznymi właściwymi ds. świadczeń rodzinnych.

Wsteczna wypłata świadczenia wychowawczego

- Wojewoda na podstawie art. 68 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 ma **możliwość wyrównania świadczeń wstecznie** na podstawie wniosku złożonego w instytucji zagranicznej.
- Wnioski na poprzednie okresy (do 2021/2022) w celu wyrównania świadczeń strona **składa do wojewody**, który wydaje rozstrzygnięcie w sprawie i wraz z wnioskami **przekazuje je do gminy w celu realizacji** (wypłaty).

Przekazywanie dokumentów do wojewody

- Wymiana dokumentów (wnioski, decyzje, oświadczenia itd.) następuje wyłącznie w formie elektronicznej (**poprzez skrzynkę systemu Empatia**).
- Wnioski przekazywane przez system Empatia należy przekazywać **jako wniosek**, a nie jako korespondencję z wnioskiem w formie skanu!
- Dodatkowe dokumenty do sprawy (np. oświadczenia, decyzje uchylające, zestawienia nienależnie pobranych świadczeń, umowy o pracę, zaświadczenia o dochodach itd.) należy przekazywać do wojewody **jako korespondencja**, a nie jako kolejny wniosek!
- **Decyzje uchylone przez organy właściwe w związku z ustaleniem okresów koordynacji należy przekazywać niezwłocznie gdy staną się ostateczne – wraz z potwierdzeniem odbioru.**
- Po otrzymaniu od wojewody informacji o fakcie pobierania lub ubiegania się przez stronę o świadczenia rodzinne za granicą (pisma z sygnaturą PS-VII.9902....) **gmina jest zobowiązana do przekazania wniosków o świadczenia wychowawcze i rodzinne** (podlegające koordynacji).

Procedury w ramach współpracy z wojewodą

- Informacje na temat świadczeń nienależnie pobranych należy przekazywać **na wzorze** udostępnianym wraz z pismem.
- Informacja o spłacie zadłużenia w całości ma następować **niezwłocznie po dokonaniu wpłaty**, która powoduje spłatę w całości wraz z **potwierdzeniem wpłat**.
- W przypadku zwrotu środków z instytucji zagranicznej, wpłaconą należność można zaksięgować **wyłącznie na należność główną**.
- Należy na bieżąco **aktualizować wysokość oprocentowania** odsetek ustawowych za opóźnienie.
- Odsetek w ramach decyzji żądających zwrotu **nie należy żaden sposób zaokrąglać**.
- Każda wpłata na rzecz nienależnie pobranych świadczeń musi być rozliczana **zarówno na należność główną jak i na odsetki**.

Procedury w ramach współpracy z wojewodą

- Gmina ma **obowiązek wystąpienia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych** (Centrum Świadczeń Rodzinnych) w Białymstoku o potrącanie z bieżąco wypłacanych świadczeń, jeśli od wydania decyzji żądającej zwrotu przez wojewodę upłynęło minimum 3 miesiące.
- Wystąpienie o potrącenia do ZUS należy wysyłać na adres e-mail **Monika.Chomicka@zus.pl** i jednocześnie na skrzynkę **ePUAP ZUSOBiałystok, /ZUSOBiałystok/** wpisując w tytule „CSR – potrącenia”.
- W przypadku rozłożenia przez wojewodę należności na raty, gmina powinna informować wojewodę o terminowości spłaty rat przez stronę **nie rzadziej niż raz na 3 miesiące**.

Wnioski i wyzwania:

- **OPS/CUS pełni kluczową rolę we wsparciu osób potrzebujących;**
  - **Zmieniający się klient wpływa na zakres usług i rozwój infrastruktury społecznej w gminie;**
  - **Spada liczba osób objętych pomocą społeczną (świadczenia i usługi), w tym z powodu ubóstwa;**
  - **Wzrasta liczba osób starszych i niesamodzielnych objętych pomocą społeczną;**
  - **Zwiększa się aktywne uczestnictwo seniorów w życiu społecznym (wzrost liczby placówek Senior+);**
  - **Wzrasta liczba umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej;**
  - **Rośnie potrzeba wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (asystenci rodziny, placówki wsparcia dziennego, specjalistyczne poradnictwo, terapia, usługi).**
-

Dziękujemy za uwagę,

polityka.spoleczna@lubuskie.uw.gov.pl

